

Interpellation angående nolltolerans mot mobbning i skolan

Andelen elever i åldrarna 11, 13 och 15 år som upplevt mobbning ökar bland både pojkar och flickor i Sverige. Läsåret 2013/2014 svarade 12,6 procent att de blivit mobbade någon gång eller oftare de senaste månaderna. Under 2017/2018 hade andelen stigit till 19,4 procent, enligt SCB.

Med jämna mellanrum uppmärksammas enskilda fall i media, så även i Västerås. Tyvärr framkommer berättelser om barn vars föräldrar inte ser någon annan utväg än att barnet byter skola. Betydligt mer ovanligt är det omvända – att den som mobbar tvingas byta skola. Givetvis är det optimala om mobbningen kan stoppas utan att någon elev behöver flyttas mot sin vilja. Men verkligheten är att allt för många barn ser sig tvingade att byta skola för att undkomma sina mobbare.

Skollagen innehåller dock en paragraf som ger skolor rätt att flytta på den som mobbar. När skolan inte förmår skapa en trygg miljö för alla är det förövaren, och inte offret, som borde behöva flytta på sig.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga grundskolenämndens ordförande Anna Lundberg (L):

- 1. Hur ser den generella utvecklingen ut avseende antal anmälda fall av mobbning inom Västerås grundskolor de senaste fem åren?**
- 2. I hur många situationer där systematisk mobbning förekommit på Västerås grundskolor de senaste fem åren har mobbaren förflyttats till annan skola?**
- 3. I hur många situationer har den mobbade sett sig tvingad att byta skola?**
- 4. Anser du att det råder "nolltolerans" mot mobbning om man inte flyttar på förövaren vid systematisk mobbning?**

Eleonore Lundkvist (M)

Svar på interpellation angående nolltolerans mot mobbning i skolan ställd av Eleonore Lundkvist

Tack för interpellationen. Den berör en viktig fråga och jag instämmer i att det ska råda nolltolerans mot mobbning i skolan.

För att alla elever ska kunna lära sig så mycket som möjligt i skolan och uppnå sina mål krävs att skolan är en trygg och säker miljö. Mobbing är oacceptabelt och inte värdigt den svenska skolan. Enskilda fall berör verkligen.

Generellt kan vi säga att det främjande och förebyggande arbetet för att förhindra kränkningar och mobbing är väl uppmärksammat och prioriterat på skolorna. Elevhälsoarbetet är mycket inriktat på främjande och förebyggande arbete. På många låg- och mellanstadieskolor har strukturerade rastaktiviteter bidragit till mindre kränkningar, konflikter och "stök". Årets skolenkät visade också på ökad upplevelse av trygghet hos elever i åk 5 och 2 på fritidshemmen. Det är glädjande. Kanske är det just rasterna som är en del av förklaringen. Åk 9 visar dock en liten försämring av upplevelsen av trygghet.

Fråga 1 - Hur ser den generella utvecklingen ut avseende antal anmälda fall av mobbning inom Västerås grundskolor de senaste fem åren?

Den statistik som vi har avseende mobbing i Västerås är statistik utifrån upplevd kränkning. Detta rapporteras till huvudmannen och utreds därefter för att avgöra om det visar sig vara en kränkning eller inte. Det rektor avgör det efter utredning. I systemet dokumenteras sedan utredningen, åtgärder och att kränkningen är utredd, ärendet avslutat eller om det visade sig att det inte var en kränkning. Man kan inte få fram vilken typ av kränkning det är utan att gå in i varje ärende för sig och söka. Det skulle vara ett digert arbete.

Systemet i sig är relativt nytt. Det har förekommit att skolor har dokumenterat kränkningar på andra ställen än i just själva systemet. Men det senaste året har statistiken blivit mer tillförlitlig då vanan att använda systemet är mer utbrett.

Diskriminering, trakasserier och kränkningar (vilka är de korrekta begreppen för var mobbing hamnar) faller in under två kategorier av statistik.

I. "Anmälan till huvudman vid ansedd diskriminering, trakasseri eller kränkande behandling".

II. "Anmälan till tillsynsmyndighet". Oftast Skolinspektionen och/eller Barn- och elevombudet. Anmälan till tillsynsmyndighet handlar främst om kränkningar och därefter brist på stöd.

Statistik gällande de två kategorierna av anmälningar om upplevd kränkning

I. 745 stycken fall 2019/2020

482 stycken fall 2018/2019

447 stycken fall 2017/2018

253 stycken fall 2016/2017

II. 31 stycken fall 2019/2020 (några fall kan vara anmälan p.g.a. upplevd brist på stöd.

Man kan tydligt se att antalet upplevda kränkningar som anmäls har ökat, men det är som med en del annan statistik. Det är inte säkert att det egentligen är fler fall av kränkningar, utan att anmälningsbenägenheten har ökat. Utifrån att vi ska ha en nolltolerans kring mobbning ser jag positivt på det.

Fråga 2 - I hur många situationer där systematisk mobbning förekommit på Västerås grundskolor de senaste fem åren har mobbaren förflyttats till en annan skola?

Det finns inte någon statistik över skälet till en skolflytt om man inte ska gå in i diariet och söka i varje fall av upplevd kränkning och söka i varje beslut om tillfällig flytt av elev. Det är relativt ovanligt att rektor fattar beslut om tillfällig eller permanent omplacering av annan elev, särskilt när samtycke inte föreligger. Och om samtycke inte föreligger är det nämnd som fattar beslutet.

Det finns tre sätt varpå en flytt av elev kan ske:

1. Byte av enhet som tillfällig disciplinär åtgärd

I skollagen 5 kap, 13 § anges att rektor får besluta att elev tillfälligt ska följa undervisningen vid annan skolenhet. Beslutet fattas gemensamt av berörda rektorer. Åtgärden får gälla max 2-4 veckor.

2. Permanent placering på annan skolenhet när samtycke inte föreligger

Beslut att frångå vårdnadshavares önskemål om skolplacering enligt skollagen 10 kap, 30 §, andra stycket, är icke delegerat till rektor. Beslut fattas av Grundskolenämnden.

3. *Permanent placering på annan skolenhet när samtycke föreligger*
- *Avlämnade rektor kontaktar central skolplacering för information om lediga platser i aktuell årskurs.*
  - *Vårdnadshavare fyller i blankett om byte av grundskola.*
  - *Berörda rektorer har tillsammans med vårdnadshavare kommit överens om att plats för elev ska beredas på annan skolenhet, utifrån 10 kap, 30 §.*
  - *Mottagande rektor skriver delegationsbeslut.*

Fråga 3 - I hur många situationer har den mobbade sett sig tvingad att byta skola?

Se svar i punkt 2

Fråga 4 - Anser du att det råder "nolltolerans" mot mobbning om man inte flyttar på förövaren vid systematisk mobbning?

Nolltolerans ska råda och jag tycker personligen att skollagen bör skärpas så att det blir lättare att avhysa, avstänga, omplacera och flytta förövare till en annan skola.

Med detta så anser jag interpellationen besvarad
/Anna Lundberg, Ordförande grundskolenämnden